

IHOTAUDIT

Tupakointi on liiallisen auringonvalon ohella merkittävä ihon ennenaikaisen vanhenemisen aiheuttaja. Sekä aktiivinen, että passiivinen tupakointi vaikuttaa ihoon.

Tupakointi heikentää ihon pintaverenkiertoa ja sitä kautta myös aineenvaihduntaa. Nikotiini vapauttaa katekoliamiineja, jotka heikentävät epitelisaatiota supistamalla ihon verisuonia ja toimivat koliinien, epitelisaatiota hidastavien hormonien myötävaikuttajina. Tupakoivilla on hidastunut ihon kollageenityyppien I ja III synteesi. Ihon elastisten komponenttien määrä vähenee ihossa, ihon kimmoisuus vähenee ja iho rypistyy. Kollageenien vähäisyys iholla ja haavassa lisää tupakoijilla haavaruptuura ja eviskeraatoriskiä.

Tupakoijien ihon rakenne arvioidaan keski-ikässä noin 10 vuotta vanhemmaksi kuin tupakoimattomilla ikätovereilla. Koska osa verenkierron häiriöistä on nikotiinin vaikutusta, nuuskalla on tässä mielessä sama vaikutus, kuin poltetuilla tupakkatuotteilla. Vaikutus verenkierrossa on suurin pienissä kapillaareissa ja johtaa pitkään tupakoineiden tyyppilliseen, harmahtavaan ihonväriin pintakapillaarien ollessa jatkuvassa supistustilassa.

RYPYT

Monella tupakoitsijalla ryppyjen ilmestyminen tai pelko niiden ilmestymisestä on parempi motivaatio lopettaa tupakointi, kuin pelko syövästä, sydän- tai keuhkotaudista. Tutkimusten mukaan tupakoivilla naisilla on harmaa ja kalpea iho sekä enemmän ryppyjä, kuin tupakoivilla miehillä. Naisilla, jotka ovat polttaneet askin päivässä tai enemmän noin 25 vuoden ajan, on viisinkertainen määrä ryppyjä tupakoimattomiin verrattuna.

Tarkka mekanismi millä tupakka aiheuttaa ryppyjä on tuntematon. Tupakoitsijan elastiini on paksumpi ja fragmentoituneempi. Dermiksen krooninen iskemia on yksi mahdollinen syy tähän. Vähentynyt kollageenisynteesi kroonisen iskemian seurauksena voi myös olla yksi syy samoin kuin geneettiset tekijät. Faure Racouchotin syndrooma on tavallisempi tupakoitsijoilla.

HIDRADENITIS SUPPURATIVA

Tutkimuksessa, jossa tutkittiin 149 Hidradentis Suppurativa-potilasta 84% naisista ja 85% miehistä olivat tupakoitsijoita sairauden alkaessa. On mahdollista, että tupakointi altistaa Hidradentis Suppurativalle muuttamalla neutrofiilien ja hikirauhasten toimintaa, erittämällä tupakan sisältämiä toksisia aineita hieken ja huonontamalla haavan paranemista.

PALMOPLANTAR PUSTOLOSIS (PPP)

PPP:tä ja tupakointia on tutkittu useissa tutkimuksissa. Yhdessä isossa tutkimuksessa tutkittiin 216 PPP-potilasta, joista 80% oli tupakoitsijoita silloin kun sairastuivat. Muutkin tutkimukset näyttävät samansuuntaisia tuloksia. Tupakoitsijoilla oli 7,2-kertainen riski sairastua PPP:hen tupakoimattomiin verrattuna. Muutkin tutkimukset näyttävät, että 80-100% PPP-potilaista ovat tupakoitsijoita.

Valitettavasti tupakoinnin lopettaminekaan ei aina vaikuta positiivisesti taudin kulkuun. Patofysiologine mekanismi tupakoinnin ja PPP:n välillä on tuntematon, mutta neutrofiilien muuttunut toiminta on luultavasti yksi syy.

PSORIASIS

Yhteys tupakoinnin ja psoriasiksen välillä on tutkittu paljon. Selkeä yhteys on olemassa, mutta yhteys ei ole yhtä vahva kuin PPP:ssä. Tupakoinnin ja psoriasiksen yhteyden patofysiologinen mekanismi ei ole täysin selvä.

SYÖPÄ

Tupakointi lisää riskiä sairastua levyepiteelisyöpään, ja tupakointi on myös tavallisempi mm. tyvisolusyövässä ja melanoomassa. Vaikutus johtuu luultavasti tupakoinnin vaikutuksesta immuunijärjestelmään. Ei ole todistettu, että tupakointi aiheuttaisi ihosyöpää, mutta tupakointi voi vaikuttaa negatiivisesti ihosyövän prognoosiin.

Tupakointi on merkittävä riskitekijä huulisyövässä. Suusyövästä on kirjoitettu syöpätautien yhteydessä.

Buergerin tauti ja sen ihomanifestiot liitetään vahvasti tupakointiin. Tupakointi aiheuttaa myös keltaisia läiskiä sormiin ja kynsiin. Tupakointi on myös riskitekijä Discoid Lupus Erythematosukseen. On myös tutkimuksia, jotka ovat näyttäneet, että tupakoitsijalla olisi lisääntynyt todennäköisyys ennenaikaisesti harmaantuneisiin hiuksiin

KANSANTERVEYSLAITOS - 2005